

JAK WYZNACZYĆ BENEFICJENTA RZECZYWISTEGO?

Juditha Majcher, Andrzej Otto

PRAWO W PRAKTYCE

JAK WYZNACZYĆ BENEFICJENTA RZECZYWISTEGO?

Juditha Majcher, Andrzej Otto

PRAWO W PRAKTYCE

Stan prawny na 8 września 2023 r.

Wydawca
Anna Kubuj-Kacperek

Redaktor prowadzący
Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne
Joanna Ośka

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8358-044-9

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przykopowa 33
tel. +48 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Rozdział I	
Implementacja przepisów europejskich w prawie polskim	15
1. Definicja beneficjenta rzeczywistego w prawie europejskim	15
2. Sposób implementacji unijnej definicji beneficjenta rzeczywistego do polskiego porządku prawnego	20
2.1. Definicja beneficjenta rzeczywistego obowiązująca od 22 października 2009 r. do 12 lipca 2018 r.	20
2.2. Definicja beneficjenta rzeczywistego obowiązująca od 13 lipca 2018 r. do 14 maja 2021 r.	21
2.3. Definicja beneficjenta rzeczywistego obowiązująca od 15 maja 2021 r. do 21 maja 2023 r.	22
2.4. Definicja beneficjenta rzeczywistego obowiązująca od 22 maja 2023 r.	24
Rozdział II	
Zasady ustalania beneficjenta rzeczywistego	32
1. Definicja – część ogólna	32
2. Beneficjent rzeczywisty osoby fizycznej	39
2.1. Przedstawiciele ustawowi	39
2.1.1. Dziecko nieposiadające zdolności do czynności prawnych	39
2.1.2. Dziecko, które posiada ograniczoną zdolność do czynności prawnych	39
2.1.3. Rozporządzanie zarobkiem	39
2.2. Kurator dziecka	40
2.3. Opiekun dziecka	40
2.4. Opiekun osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie	42
2.5. Kurator osoby ubezwłasnowolnionej częściowo	43

2.6. Tymczasowy nadzorca sądowy	43
2.7. Zarządca przymusowy	44
2.7.1. Syndyk	44
2.8. Wierzyciel	46
3. Definicja – część szczegółowa	46
3.1. Beneficjent rzeczywisty osoby prawnej innej niż spółka, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa Unii Europejskiej lub odpowiadających im przepisów prawa państwa trzeciego	49
3.1.1. Tiret pierwsze	53
3.1.2. Tiret drugie	63
3.1.3. Tiret trzecie	72
3.1.4. Tiret czwarte	79
3.1.5. Tiret piąte	87
3.2. Spółki, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	90
3.3. Spółki z udziałem Skarbu Państwa lub jednostki sektora finansów publicznych (np. jednostka samorządu terytorialnego, organ administracji państwowej)	91
3.4. Grupa spółek	93
3.5. Trust	96
3.6. Beneficjent rzeczywisty fundacji	97
3.7. Beneficjent rzeczywisty osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą	98

Rozdział III

Sposób identyfikacji beneficjenta rzeczywistego w zależności od formy organizacyjnej klienta i okoliczności zawierania umowy	100
1. Uwagi wstępne	100
2. Stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego w praktyce	104
3. Sposób identyfikacji i weryfikacji beneficjenta rzeczywistego w zależności od formy organizacyjnej	105
3.1. Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	106
3.2. Spółka cywilna	107
3.3. Spółka jawna	107
3.4. Spółka partnerska	108
3.5. Spółka komandytowa	109
3.6. Spółka komandytowo-akcyjna	111
3.7. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	113
3.8. Prosta spółka akcyjna	114

3.9. Spółka akcyjna, której papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa UE lub odpowiadających im przepisów prawa państwa trzeciego	114
3.10. Spółka akcyjna, której papiery wartościowe nie są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym podlegającym wymogom ujawniania informacji wynikającym z przepisów prawa UE lub odpowiadających im przepisów prawa państwa trzeciego	115
3.11. Spółki komunalne	116
3.12. Spółki Skarbu Państwa – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (100% udziałów)	116
3.13. Spółki Skarbu Państwa – spółka akcyjna (100% akcji)	117
3.14. Trust	117
3.15. Polska fundacja	118
3.16. Polska fundacja rodzinna	118
3.17. Fundacja zagraniczna	119
3.18. Fundusze inwestycyjne	119
3.19. Fundusze inwestycyjne otwarte, specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte – powołane według prawa polskiego	119
3.20. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych, Niepubliczny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, Fundusz Sekurytyzacyjny – powoływane według prawa polskiego	120
3.21. Zagraniczny fundusz inwestycyjny	120
3.22. Przedsiębiorstwa państwowe	121
3.23. Centralne instytucje państwowe	121
3.24. Jednostka samorządu terytorialnego – gmina	122
3.25. Jednostka samorządu terytorialnego – związek międzygminny	122
3.26. Jednostka samorządu terytorialnego – powiat	122
3.27. Jednostka samorządu terytorialnego – związek powiatów	123
3.28. Jednostka samorządu terytorialnego – województwo	123
3.29. Samorządowe jednostki i zakłady budżetowe	123
3.30. Instytuty i jednostki badawcze – państwowe jednostki organizacyjne ...	124
3.31. Publiczne uczelnie wyższe	124
3.32. Wyższe uczelnie niepubliczne	124
3.33. Kościoły i związki wyznaniowe	125
3.34. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	126
3.35. Centralne instytucje państwowe (ministerstwa i inne organy administracji rządowej, w tym również sądy i trybunały)	126
3.36. Partia polityczna	126
3.37. Związek zawodowy	126
3.38. Izba gospodarcza	127

3.39. Szkoła publiczna i szkoła niepubliczna	127
3.40. Stowarzyszenie	127
3.41. Spółdzielnia	128
3.42. Wspólnota mieszkaniowa (mała)	128
3.43. Wspólnota mieszkaniowa	128
4. Proces identyfikacji i weryfikacji tożsamości klienta i beneficjenta rzeczywistego na podstawie zdalnego onboardingu	129

Rozdział IV

Zgłaszanie beneficjentów do CRBR	131
1. Uwagi wstępne	131
2. Procedura zgłaszania beneficjenta rzeczywistego do CRBR	135
3. Dane podmiotu	140
4. Dane beneficjentów	141
5. Dane identyfikacyjne beneficjenta rzeczywistego	143
6. Informacja o udziałach lub uprawnieniach beneficjenta	144
7. Dane zgłaszających	157
8. Klauzula odpowiedzialności	158
9. Termin zgłoszenia	160
10. Zgłoszenie informacji do CRBR – nowe podmioty zobowiązane do zgłaszania informacji do CRBR (po zmianach obowiązujących od 31.10.2021 r.)	169

Rozdział V

Zasady ustalania i zgłaszania rozbieżności w identyfikacji beneficjenta rzeczywistego przez instytucję obowiązaną a wskazanego w centralnym rejestrze beneficjentów rzeczywistych	174
--	------------

Zakończenie	185
--------------------------	------------

Bibliografia	187
---------------------------	------------

WYKAZ SKRÓTÓW

- III Dyrektywa AML** – dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz.Urz. UE L 309/15)
- IV Dyrektywa AML** – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.Urz. UE L 141/73)
- V Dyrektywa AML** – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniająca dyrektywy 2009/138/WE i 2013/36/UE (Dz.Urz. UE L 156/43)
- dyrektywa 2013/34/UE** – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.Urz. UE L 182, s. 19)
- k.c.** – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 ze zm.)
- k.p.a.** – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.)
- k.r.o.** – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359 ze zm.)
- k.s.h.** – ustawa z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1467 ze zm.)
- rozporządzenie CRBR** – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 maja 2018 r. w sprawie zgłaszania informacji o beneficjentach rzeczywistych (Dz.U. poz. 968)
- u.o.i.f.** – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 646 ze zm.)
- u.p.p.p.f.t.** – ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2023 r. poz. 1124 ze zm.)

- pr. up.** – ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2022 r. poz. 1520 ze zm.)
- u.r.** – ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.)

Uwaga! W książce wykorzystano grafiki ze strony <https://pixabay.com/pl/>

WSTĘP

Beneficjent rzeczywisty, czyli kto? Pojęcie beneficjenta rzeczywistego pojawiło się w polskim systemie prawnym w roku 2009. W dniu 25.06.2009 r. Sejm przyjął nowelizację ówczesnych przepisów¹ mających na celu m.in. przeciwdziałanie praniu pieniędzy. Zmiana ta stanowiła pochodną transpozycji unijnej tzw. III Dyrektywy AML² do polskiego systemu prawnego.

Konieczność wprowadzenia obowiązku ustalania beneficjenta rzeczywistego była wynikiem doświadczeń innych państw Unii Europejskiej w zakresie identyfikowania ryzyk związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. W praktyce często okazywało się, że podmioty czy osoby działające jako klienci instytucji obowiązanych nie były autonomiczne w swych działaniach. Oznaczało to, że osoby trzecie podejmowały faktycznie decyzje za klienta, które niosły skutki prawne. Umożliwiało to zamaskowanie tożsamości tych osób, albowiem kryły się one nierządkiem za całym łańcuchem zależności. W konsekwencji **piętrzenie się struktury własnościowej klienta miało zapewnić tym osobom anonimowość i działanie w cieniu**. Dzięki temu ich działalność wydawała się legalna. Co za tym idzie, osoby fizyczne chowają się za spółkami i innymi podmiotami prawa, aby jak najmniej osób mogło je powiązać z daną działalnością.

Zrozumienie istoty beneficjenta rzeczywistego i umiejętność praktycznego zastosowania przepisów z nim związanych od samego początku sprawiało duże problemy. Nie tylko w Polsce, ale również w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej i właściwych organów nadzoru. W uzasadnieniu do nowelizacji ustawy zostało wskazane, że:

---

¹ Ustawa z 25.06.2009 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 166, poz. 1317.

² Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 26.10.2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz.Urz. UE L 309, s. 15, ze zm.). Została uchylona przez dyrektywę AML IV.

„jak wynika z raportu przygotowanego na zlecenie Komisji Europejskiej przed przystąpieniem do prac nad dyrektywą 2015/849 instytucja beneficjenta rzeczywistego oraz związane z nią obowiązki instytucji zobowiązanych do stosowania przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu jest powszechnie identyfikowana w państwach członkowskich UE jako jedno z najbardziej skomplikowanych i dyskusyjnych zagadnień związanych ze stosowaniem przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”³.

Celem publikacji jest wyjaśnienie czytelnikowi, jak należy rozumieć pojęcie beneficjenta rzeczywistego oraz kto nim jest w przypadku poszczególnych form organizacyjnych klienta. Książka nie ogranicza się wyłącznie do podmiotów działających na rynku finansowym, a **dotyczy wszystkich podmiotów, które spełniają przesłanki zaklasyfikowania podmiotu jako instytucji obowiązanej**. W tym celu zostaną wskazane akty prawne, które powinny zostać wzięte pod uwagę w procesie ustalania beneficjenta rzeczywistego i sposobu jego weryfikacji.

Dokonując wykładni definicji beneficjenta rzeczywistego, należy mieć na względzie przede wszystkim cele przyświecające ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Powyższe możliwe jest m.in. dzięki obowiązkowi ustalenia i weryfikacji tożsamości beneficjenta rzeczywistego danego klienta, a tym samym stworzeniu i stosowaniu przez instytucje obowiązane odpowiednich mechanizmów zapobiegawczych.

W ocenie autorów na potrzeby analizy prawnej beneficjenta rzeczywistego należy w szczególności skupić się na przeciwdziałaniu praniu pieniędzy. Co za tym idzie, należy dostosować odpowiednie środki bezpieczeństwa finansowego do ryzyka, jakie generuje klient i jego beneficjent rzeczywisty. Na pozór sprawa jest względnie prosta, gdy klientem jest osoba fizyczna, aczkolwiek inaczej wygląda to w przypadku podmiotu o wielopoziomowej strukturze właścicielskiej. Wielopoziomowa struktura właścicielska pojawia się m.in. przy spółkach, funduszach, ubezpieczeniach, fundacjach, stowarzyszeniach, szkołach publicznych, jednostkach samorządu terytorialnego (JST), administracji publicznej. Ryzyko, że środki będące w dyspozycji tych ostatnich (szkół publicznych, JST administracji publicznej) pochodzą z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, jest znacznie mniejsze niż w przypadku spółek, funduszy itd. Nie oznacza to jednak zwolnienia z obowiązku ustalenia i weryfikacji tożsamości takich klientów i ich beneficjentów rzeczywistych.

---

³ Uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy z 13.06.2019 r. – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, VIII kadencja, druk sejm. nr 3236, s. 9, <https://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/druk.xsp?nr=3236>, dostęp z 2.08.2022 r.

Otwarte pozostaje pytanie, dlaczego ustawodawca europejski nie zdecydował się na wyłączenie obowiązku ustalania beneficjenta rzeczywistego dla podmiotów z sektora finansów publicznych?

Celem publikacji nie jest dogłębna ocena prawna przepisów związanych z problematyką beneficjenta rzeczywistego. To jest rola komentarza do ustawy. Książka ma pozwolić każdej osobie na zrozumienie, kim jest beneficjent rzeczywisty oraz w jaki sposób go ustalić dla wskazanych, przykładowych form organizacyjnych klienta.

Rozdział I

IMPLEMENTACJA PRZEPISÓW EUROPEJSKICH W PRAWIE POLSKIM

1. Definicja beneficjenta rzeczywistego w prawie europejskim

W świetle art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁴ dyrektywa jest aktem ustawodawczym wyznaczającym cel, który muszą osiągnąć wszystkie państwa UE. Dyrektywa wiąże każde państwo członkowskie, do którego jest kierowana, w odniesieniu do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków. Dzięki koncepcji umożliwiającej pewną swobodę w dostosowaniu założeń dyrektywy do porządku prawnego każdego z państw członkowskich nie ma jednego uniwersalnego rozwiązania. Wynik tej swobody powoduje pewne rozbieżności w przypadku relacji między podmiotami z różnych krajów Unii Europejskiej, bowiem każde z nich może w nieco inny sposób zaimplementować przepisy dyrektywy. W konsekwencji brak spójności przełożył się nawet na różne terminy implementacji dyrektywy w poszczególnych państwach członkowskich.

Problem ten został dostrzeżony na poziomie europejskim, stąd inicjatywa wprowadzenia w miejsce dyrektywy rozporządzenia regulującego w UE problematykę przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Za tą koncepcją normatywną stała kwestia obligatoryjnego i bezpośredniego stosowania przepisów rozporządzenia unijne go przez wszystkie państwa członkowskie UE. Dzięki takiemu rozwiązaniu wszystkie państwa Unii Europejskiej powinny działać na tych samych zasadach. Co najwyżej mogą stosować mechanizmy zaostrzające wymogi unijne. W konsekwencji walka z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu w założeniu nabiera większej mocy sprawczej i co do zasady powinna przyczynić się do faktycznego zmniejszenia skali tego problemu. Czy tak jest, odpowiedź należy do czytelnika.

---

⁴ Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE C 202 z 2016 r., s. 47).

Co więcej, jednolite podejście do kwestii przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu powinno zdecydowanie ułatwić na skalę międzynarodową rozwój i prowadzenie biznesu. Każdy bowiem klient instytucji obowiązanej – bez względu na państwo członkowskie, w którym chciałby ulokować środki finansowe – powinien wiedzieć, czego może się spodziewać. Dzięki rozporządzeniom unijnym instytucje obowiązane teoretycznie powinny mieć trochę łatwiej w niektórych aspektach realizacji procesu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. W dalszym ciągu sprawy związane z identyfikacją i weryfikacją klientów i beneficjentów rzeczywistych czy też korzystanie z odpowiednich baz danych itd. nie zostały precyzyjnie uregulowane. Nawet sama kwestia możliwości korzystania z odpowiedników polskiego CRBR nie została na poziomie unijnym w jednolity sposób uregulowana. W konsekwencji pojawia się problem związany z różnorodnym zakresem danych, zasadami dostępu czy odpłatnością za ich uzyskanie w niektórych państwach.

Zagadnienia związane z definicją beneficjenta rzeczywistego i ustaleniem jego tożsamości mają korzenie przede wszystkim w przepisach dyrektyw AML, a zgodnie z tym, co wyżej zostało wskazane, istnieje swoboda, czyli brak jednolitego podejścia do problemu. Można zatem pokusić się o stwierdzenie, że mamy do czynienia z chaosem interpretacyjnym na poziomie nie tylko polskich przepisów, lecz także unijnych.

Poniżej przedstawiono analizę prawnoporównawczą ewolucji definicji beneficjenta rzeczywistego zawartej w dyrektywach AML (III⁵, IV⁶ i V⁷ Dyrektywie AML). Na pierwszy rzut oka widać kierunek ewolucji przepisów w zakresie beneficjenta rzeczywistego. Idą one w kierunku rozszerzenia kręgu osób spełniających to kryterium. Aby ułatwić identyfikację wprowadzanych na przestrzeni czasu zmian, autorzy wyróżnili je pogrubioną czcionką.

---

⁵ Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu (Dz.Urz. UE L 309, s. 15).

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.Urz. UE L 141, s. 73).

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniająca dyrektywy 2009/138/WE i 2013/36/UE (Dz.Urz. UE L 156, s. 43).

Tabela 1. Ewolucja definicji beneficjenta rzeczywistego

EWOLUCJA DEFINICJI BENEFICJENTA RZECZYWISTEGO		
III Dyrektywa AML	IV Dyrektywa AML	V Dyrektywa AML
<p>beneficjent rzeczywisty oznacza osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielami lub sprawują kontrolę nad klientem lub osobą fizyczną, w imieniu których przeprowadzana jest transakcja lub działalność. Rzeczywisty beneficjent obejmuje co najmniej:</p> <p>a) w przypadku podmiotów o charakterze korporacyjnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielami lub sprawują kontrolę nad klientem lub osobą fizyczną, w imieniu których przeprowadzana jest transakcja lub działalność, posiadając lub kontrolując wystarczający odsetek udziałów lub praw głosu w tym podmiocie prawnym, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, lub z wyjątkiem spółek notowanych na rynku regulowanym, podlegających wymogom dotyczącym ujawniania informacji o charakterze prawnym, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, lub z wyjątkiem spółek notowanych na rynku regulowanym, podlegających wymogom ujawniania informacji zgodnym z przepisami wspólnotowymi lub podlegających równoważnym standardom międzynarodowym; odsetek w wysokości 25% plus jeden udział uznaje się za wystarczający dla spełnienia tego kryterium; ii) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które w inny sposób sprawują kontrolę nad zarządzaniem podmiotem prawnym; 	<p>beneficjent rzeczywisty oznacza osobę fizyczną lub osoby fizyczne będące ostatecznymi właścicielami klienta lub sprawujące kontrolę nad tym klientem lub osobę fizyczną lub osoby fizyczne, w imieniu których przeprowadzana jest transakcja lub działalność i obejmuje co najmniej:</p> <p>a) w przypadku podmiotów o charakterze korporacyjnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielami podmiotu prawnego lub go kontrolują, bezpośrednio lub pośrednio posiadając wystarczający odsetek udziałów lub praw głosu lub udziałów własnościowych w danym podmiocie, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, lub poprzez kontrolę w inny sposób, z wyjątkiem spółek notowanych na rynku regulowanym, podlegających wymogom dotyczącym ujawniania informacji zgodnym z prawem Unii lub podlegających równoważnym standardom międzynarodowym, które zapewniają odpowiednią przejrzystość informacji na temat własności. <p>Pakiet akcji lub udziałów wynoszący co najmniej 25% plus jedna akcja (udział) lub udział własnościowy większy niż 25% w podmiocie będącym klientem, posiadane przez osobę fizyczną, wskazują na własność bezpośrednią. Pakiet akcji lub udziałów wynoszący co najmniej 25% plus jedna akcja (udział) lub udział własnościowy większy niż 25% w podmiocie będącym klientem, posiadane przez osobę fizyczną, wskazują na własność bezpośrednią. Pakiet akcji lub udziałów wynoszący co najmniej 25% plus jedna akcja (udział) lub udział własnościowy większy niż 25% w podmiocie będącym klientem, posiadane przez podmiot o charakterze korporacyjnym – kontrolowany przez osobę lub osoby fizyczne – lub przez liczne podmioty o charakterze korporacyjnym, kontrolowane przez tę</p>	<p>beneficjent rzeczywisty oznacza osobę fizyczną lub osoby fizyczne będące ostatecznymi właścicielami klienta lub sprawujące kontrolę nad tym klientem lub osobę fizyczną lub osoby fizyczne, w imieniu których przeprowadzana jest transakcja lub działalność i obejmuje co najmniej:</p> <p>a) w przypadku podmiotów o charakterze korporacyjnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które ostatecznie są właścicielami podmiotu prawnego lub go kontrolują, bezpośrednio lub pośrednio posiadając wystarczający odsetek udziałów lub praw głosu lub udziałów własnościowych w danym podmiocie, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, lub poprzez kontrolę w inny sposób, z wyjątkiem spółek notowanych na rynku regulowanym, podlegających wymogom dotyczącym ujawniania informacji zgodnym z prawem Unii lub podlegających równoważnym standardom międzynarodowym, które zapewniają odpowiednią przejrzystość informacji na temat własności. <p>Pakiet akcji lub udziałów wynoszący co najmniej 25% plus jedna akcja (udział) lub udział własnościowy większy niż 25% w podmiocie będącym klientem, posiadane przez osobę fizyczną, wskazują na własność bezpośrednią. Pakiet akcji lub udziałów wynoszący co najmniej 25% plus jedna akcja (udział) lub udział własnościowy większy niż 25% w podmiocie będącym klientem, posiadane przez osobę fizyczną, wskazują na własność bezpośrednią. Pakiet akcji lub udziałów wynoszący co najmniej 25% plus jedna akcja (udział) lub udział własnościowy większy niż 25% w podmiocie będącym klientem, posiadane przez podmiot o charakterze korporacyjnym – kontrolowany przez osobę lub osoby fizyczne – lub przez liczne podmioty o charakterze korporacyjnym, kontrolowane przez tę</p>

EWOLUCJA DEFINICJI BENEFICJENTA RZECZYWISTEGO		
III Dyrektywa AML	IV Dyrektywa AML	V Dyrektywa AML
<p>b) w przypadku podmiotów prawnych, takich jak fundacje, oraz porozumień prawnych, takich jak trusty, które administrują środkami oraz je rozdzielają:</p> <p>i) w przypadku gdy przyszedli beneficjenci zostali już określeni – osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które są beneficjentami co najmniej 25% mienia porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego;</p> <p>ii) w przypadku gdy osoby fizyczne czerpiące korzyści z porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego jeszcze nie zostały określone – kategorię osób, w których głównym interesie powstało lub działa porozumienie prawne lub podmiot prawny;</p> <p>osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które sprawują kontrolę nad co najmniej 25% lub więcej majątku porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego</p>	<p>samą osobę lub osoby fizyczne, wskazując na własność pośrednią. Powyższe stosuje się bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do zadecydowania o tym, że niższy odsetek może wskazywać na własność lub sprawowanie kontroli. Pojęcie kontroli w inny sposób można określić m.in. zgodnie z kryteriami w art. 22 ust. 1–5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE;</p> <p>iii) jeżeli – po wyczerpaniu wszystkich możliwych sposobów i pod warunkiem, że nie ma podstaw do podejrzeń, nie określono żadnej osoby zgodnie z ppkt i lub jeżeli są jakiegokolwiek wątpliwości, czy określona osoba lub określone osoby są beneficjentem rzeczywistym lub beneficjentami rzeczywistymi – osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które zajmują wyższe stanowisko kierownicze, podmioty zobowiązane przechowywać dokumentację dotyczącą działań podjętych w celu określenia beneficjentów rzeczywistych</p> <p>na mocy ppkt i i niniejszej litery;</p> <p>b) w przypadku trustów – wszystkie następujące osoby:</p> <p>i) założyciela lub założycieli;</p> <p>ii) powiernika lub powierników;</p> <p>iii) sprawującego nadzór, o ile taka osoba istnieje; lub sprawujących nadzór, o ile takie osoby istnieją;</p> <p>iv) beneficjentów; lub – w przypadku gdy osoby fizyczne czerpiące korzyści z danego porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego nie zostały jeszcze określone – kategorię osób, w których głównym interesie powstały lub działają dane porozumienie prawne lub podmiot prawny;</p> <p>v) dowolną inną osobę fizyczną sprawującą ostateczną kontrolę nad trustem w drodze własności bezpośredniej lub pośredniej lub w inny sposób;</p>	<p>samą osobę lub osoby fizyczne, wskazując na własność pośrednią. Powyższe stosuje się bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do zadecydowania o tym, że niższy odsetek może wskazywać na własność lub sprawowanie kontroli. Pojęcie kontroli w inny sposób można określić m.in. zgodnie z kryteriami w art. 22 ust. 1–5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE;</p> <p>ii) jeżeli – po wyczerpaniu wszystkich możliwych sposobów i pod warunkiem, że nie ma podstaw do podejrzeń – nie określono żadnej osoby zgodnie z ppkt i lub jeżeli są jakiegokolwiek wątpliwości, czy określona osoba lub określone osoby są beneficjentem rzeczywistym lub beneficjentami rzeczywistymi – osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które zajmują wyższe stanowisko kierownicze, podmioty zobowiązane przechowywać dokumentację dotyczącą działań podjętych w celu określenia beneficjentów rzeczywistych</p> <p>na mocy ppkt i i niniejszej litery;</p> <p>b) w przypadku trustów – wszystkie następujące osoby:</p> <p>i) założyciela lub założycieli;</p> <p>ii) powiernika lub powierników;</p> <p>iii) sprawującego nadzór, o ile taka osoba istnieje; lub sprawujących nadzór, o ile takie osoby istnieją;</p> <p>iv) beneficjentów; lub – w przypadku gdy osoby fizyczne czerpiące korzyści z danego porozumienia prawnego lub podmiotu prawnego nie zostały jeszcze określone – kategorię osób, w których głównym interesie powstały lub działają dane porozumienie prawne lub podmiot prawny;</p>

	<p>c) w przypadku podmiotów prawnych, takich jak fundacje, oraz w przypadku porozumień prawnych podobnych do trustów – osobę fizyczną lub osoby fizyczne zajmujące stanowiska równoważne ze stanowiskami, o których mowa w lit. b), lub do nich podobne podjętych w celu określenia beneficjentów rzeczywistych na mocy ppkt i) i niniejszej litery</p>	<p>v) każdą inną osobę fizyczną sprawującą ostateczną kontrolę nad trustem w drodze własności bezpośredniej lub pośredniej lub w inny sposób;</p> <p>c) w przypadku podmiotów prawnych, takich jak fundacje oraz w przypadku porozumień prawnych podobnych do trustów – osobę fizyczną lub osoby fizyczne zajmujące stanowiska równoważne ze stanowiskami, o których mowa w lit. b), lub do nich podobne</p>
--	---	--

Źródło: opracowanie własne.